

Docent worden in het basisonderwijs

Deze informatie is bedoeld voor wie overweegt om van het bedrijfsleven over te stappen naar het basisonderwijs. U vindt hier praktische informatie over zaken als bevoegdheden, financiering en baankansen.

Om in het basisonderwijs te kunnen werken moet u een verklaring omtrent het gedrag (VOG) kunnen overleggen en bevoegd zijn.

Als u nog niet bevoegd bent zijn er twee opties:

1. U gaat naar de pabo.

U kunt in voltijd of in deeltijd en duaal aan de pabo studeren. De voltijdopleiding duurt vier jaar. En de andere varianten mogelijk korter, afhankelijk van vrijstellingen op basis van opgedane ervaring. Om naar de pabo te kunnen, heeft u minimaal een diploma nodig van mbo 4 of havo. U moet ook een toelatingstoets halen voor aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek. Meer informatie over de pabo staat op de websites van hogescholen.

2. U wordt zij- instromer.

Als u specifieke vakkennis hebt, en een hbo- of wo-diploma, kunt u misschien zij-instromer worden. Er wordt dan gekeken of u geschikt bent, waarna u een scholings- en begeleidingstraject volgt. U kunt [hier](#) meer informatie vinden over zij-instroom.

Financiële steun

Er zijn verschillende subsidies voor scholing: voor leraren en voor wie leraar wil worden. Ook scholen kunnen subsidie krijgen, onder meer voor vervanging. Meer informatie vindt u [hier](#).

Leraarondersteuner

Wilt u wel in het onderwijs wil werken, maar niet als docent? Dan is de opleiding tot leraarondersteuner interessant (Associate degree). De leraarondersteuner zit qua functie tussen de onderwijsassistent en de leraar in. De opleiding duurt twee jaar. [Financiële steun](#) is mogelijk via de 'tegemoetkoming studiekosten leraren' en het 'levenlanglerenkrediet'.

Docent worden in het voortgezet onderwijs

Welke informatie vindt u hier?

Deze informatie is bedoeld voor wie overweegt om uit het bedrijfsleven over te stappen naar het voortgezet onderwijs. U kunt hier meer lezen over praktische zaken als bevoegdheden, financiering en baankansen.

Eerst goed oriënteren

U kunt onderzoeken of een baan in het voortgezet onderwijs iets voor u is, door naar een school te gaan en te praten met docenten, leerlingen en andere overstappers. Bied uzelf aan als gastdocent en ervaar hoe het is om voor de klas te staan. In sommige regio's zijn er snuffelstages.

Als u besluit om de overstap te maken naar het voortgezet onderwijs hebt u in principe twee zaken nodig: een bevoegdheid en een verklaring omtrent het gedrag (VOG).

U bent al bevoegd

U kunt [hier](#) vinden in welke vakken en onderwijstypen u les mag geven.

Sommige lerarenopleidingen bieden opfriscursussen aan voor wie al een tijdje niet meer voor de klas heeft gestaan.

U bent niet bevoegd, maar hebt wel een hbo of wo-diploma

Als u nog niet bevoegd bent, zijn vijf manieren om het te worden:

1. Zij-instroomtraject

Als u specifieke vakkennis hebt, en een hbo- of wo-diploma, kunt u misschien zij-instromer worden. Er wordt dan gekeken of u geschikt bent, waarna u een scholings- en begeleidingstraject volgt. U kunt [hier](#) meer informatie vinden over zij-instroom.

2. Lerarenopleiding

U kunt ook op een lerarenopleiding een tweedegraadsbevoegdheid halen. De opleiding omvat 240 studiepunten en duurt voltijds vier jaar. De opleiding wordt meestal ook in deeltijd of in duale vorm gegeven. Vaak is ook maatwerk mogelijk.

4. Kopopleiding

Als u al een hbo- of wo-opleiding afrondde, kunt u met een hbo-kopopleiding in één jaar een tweedegraads bevoegdheid te halen. (In deeltijd kan ook.) De bacheloropleiding die u eerder afrondde, moet verwant zijn met het schoolvak dat u wilt gaan geven. U kunt [hier](#) controleren of dat zo is. De examencommissie van de lerarenopleiding beslist of u wordt toegelaten.

5. Educatieve module

Als u al een wo-bachelor afrondde, kunt u een educatieve module volgen. Dat is een traject van 30 studiepunten (een half jaar studie voltijds, deeltijd kan ook). Daarna bent u bevoegd voor vmbo-tl en de eerste drie jaren van havo en vwo.

U bent niet bevoegd, maar hebt wel een mbo-diploma

Met een mbo-diploma kunt u een lerarenopleiding volgen om bevoegd te worden.

Zij-instroom vmbo

Als u niet bevoegd bent, maar wel in een branche werkt die aansluit op bepaalde mbo-profielen, kunt u misschien als [zij-instromer](#) lesgeven in het vmbo.

Het gaat om de volgende beroepsgerichte profielen:

- bouwen, wonen en interieur (BWI),
- produceren, installeren en energie (PIE),
- mobiliteit en transport (M&T)
- horeca, bakkerij en recreatie (HBR).

Meer informatie over de profielen vindt u [hier](#).

Voor zij-instroom moet u een diploma hebben van een relevante middenkader- of specialistenopleiding in het mbo, plus werkervaring en vakkennis. Als de school waar u wilt werken u geschikt vindt, gaat u aan de slag. U moet dan binnen twee jaar uw bevoegdheid halen. Daarvoor tekent u een scholings- en begeleidingsovereenkomst, met de school en met de lerarenopleiding.

Ondersteunende functies

Met een mbo-diploma kunt u ten slotte naar een ondersteunende functie solliciteren (onderwijsassistent of -ondersteuner). U moet daarvoor wel een *associate degree*-opleiding hebben afgerond.

Geen mbo- of hbo-diploma, wel werkervaring

Ook als u geen mbo- of hbo-diploma hebt, kunt u mogelijk [zij-instromer](#) worden. U moet daarvoor werkervaring hebben in een bepaalde sector. De school onderzoekt daarvoor of u geschikt bent. Daarvoor kijkt ze naar:

- specialisatie
- werkervaring,
- geschiktheid voor het beroep
- kennis van het vak dat u wilt onderwijzen.

Als het oordeel positief is, kunt u als zij-instromer in het mbo lesgeven. U moet dan binnen twee jaren uw bevoegdheid halen. U maakt daarover afspraken met de school waar u gaat werken en met de lerarenopleiding.

Hybride docent: lesgeven naast uw baan

Als een school u geschikt vindt, mag u maximaal vier uur in de week als gastdocent zonder bevoegdheid lesgeven ([hybride docentschap](#)). Voorwaarde is dat de school u geschikt vindt, want uw lessen vallen onder de verantwoordelijkheid van een bevoegde docent.

Als u meer uren les wilt geven, hebt u een bevoegdheid nodig. De school waar u les wilt geven, kan u helpen om die te halen.

Financiële steun

Er zijn verschillende subsidies voor scholing: voor leraren en voor wie leraar wil worden. Ook scholen kunnen subsidie krijgen, onder meer voor vervanging. Meer informatie vindt u [hier](#).

Baanperspectief

De baankansen in het voortgezet onderwijs zijn goed en het aantal vacatures neemt jaarlijks toe. De meeste vacatures zijn er voor Nederlands, Frans, Duits, Engels, Grieks, Latijn, Informatica, wiskunde, natuurkunde, scheikunde.

Salaris

Meer over de salarissen in het voortgezet onderwijs vindt u [hier](#).

Docent worden in het middelbaar beroepsonderwijs

Welke informatie vindt u hier?

Deze informatie is bedoeld voor wie overweegt om van het bedrijfsleven over te stappen naar het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). U kunt hier meer lezen over praktische zaken als bevoegdheden, financiering en baankansen.

Eerst goed oriënteren

U kunt onderzoeken of een baan in het mbo iets voor u is, door naar een school te gaan en te praten met docenten, leerlingen en andere overstappers. Bied uzelf aan als gastdocent en ervaar hoe het is om voor de klas te staan. In sommige regio's zijn er snuffelstages.

U bent al bevoegd

Er zijn twee manieren om bevoegd te zijn voor het mbo:

1. Een getuigschrift van een tweedegraads of eerstegraads lerarenopleiding
2. Een geschiktheidsverklaring van het bestuur, plus een pedagogisch-didactisch getuigschrift scholing WEB (pdg).

U bent niet bevoegd

Als u nog niet bevoegd bent, zijn er de volgende manieren om het te worden:

1. Zij-instroom

Als u specifieke vakkennis hebt, en een hbo- of wo-diploma, kunt u misschien zij-instromer worden. Als de school waar u wilt gaan werken u geschikt vindt, gaat u aan de slag. U moet dan binnen twee jaar uw bevoegdheid halen. Daarvoor tekent u een scholings- en begeleidingsovereenkomst, met de school en met de lerarenopleiding. U kunt [hier](#) meer informatie vinden over zij-instroom.

2. Lerarenopleiding

U kunt ook op een lerarenopleiding een tweedegraadsbevoegdheid halen. De opleiding omvat 240 studiepunten en duurt voltijds vier jaar. De opleiding wordt meestal ook in deeltijd of in duale vorm gegeven. Vaak is ook maatwerk mogelijk.

3. Kopopleiding

Als u al een hbo- of wo-opleiding afrondde, kunt u met een kopstudie in één jaar een tweedegraads bevoegdheid halen. In deeltijd kan ook. De bacheloropleiding die u eerder afrondde, moet verwant zijn met het schoolvak dat u wilt gaan geven. U kunt [hier](#) controleren of dat zo is. De examencommissie van de lerarenopleiding beslist of u wordt toegelaten.

Duaal traject

Als u een duaal opleidingstraject volgt in het hoger onderwijs, kunt u voor het werkdeel ook lesgeven in het mbo. Zo kunt u alvast ervaring opdoen als onderwijsassistent, instructeur of als leraar in opleiding.

Hybride docent: onbevoegd, maar wel lesgeven naast uw baan

Als een school u geschikt vindt, mag u maximaal vier uur in de week als gastdocent zonder bevoegdheid lesgeven ([hybride docentschap](#)). Voorwaarde is dat de school u geschikt vindt.

Als u meer uren les wilt geven, hebt u een bevoegdheid nodig. De school waar u les wilt geven, kan u helpen om die te halen.

Financiële steun

Er zijn verschillende subsidies voor scholing: voor leraren en voor wie leraar wil worden. Ook scholen kunnen subsidie krijgen, onder meer voor vervanging. Meer informatie vindt u [hier](#).

Baanperspectief

Het baanperspectief in het mbo is uitstekend. Er zijn veel vacatures en in sommige sectoren zelfs tekorten. Het blijft wel verstandig om u vooraf te oriënteren op de mogelijkheden in uw sector en regio.

Salaris

Meer over de salarissen in het voortgezet onderwijs vindt u [hier](#).